

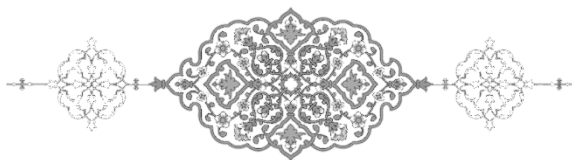

طرح رویداد اصلاح الگوی
مصرف برای عموم مردم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امید است با تأیید فرادان محترم و دعای حضرت بقیه الله (عج) در دانشگاه ملارد، این دوره بتواند صورت
گرفته و در شماره مجله «جامعه پژوهش‌های اسلامی» شماره ۳۱، مرداد ۱۳۶۳، ۴۴/۱ در شماره ۱۴۰ ضمیمه
مجله درج شود.

جامعه پژوهش‌های اسلامی
خوزه علمی خواه گلستان قم

تأسیس ۱۳۶۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۷.....	معرفی جامعه الزهراء عليها السلام
۸.....	سنتجه‌های عملکردی و اقدامات پیش‌بینی شده در قانون برنامه پنج ساله هفتم توسعه مرتبط با طرح‌ها:
۸.....	مقدمه
۹.....	اهداف
۱۰.....	سیاست‌ها
۱۱.....	اقدامات در مدرسه
۱۱.....	اقدامات در رسانه
۱۲.....	تولید محتوا در رسانه و فضای مجازی
۱۲.....	روش اجرا
۱۳.....	راهبردها
۱۳.....	راهکارها
۱۴.....	قالب رسانه‌ای

معرفی جامعه الزهراء عليها السلام

حرکت‌های ریشه‌دار، در مرزهای روشن دینی و ارتقای جایگاه زن در اجتماع از جمله برکات انقلاب اسلامی در کشور عزیزمان ایران است که به‌عنوان یکی از ماندگارترین تحولات تمدن انسانی، موجب شکل‌گیری مؤسسه‌های آموزش علوم دینی بانوان برای نهادینه کردن اندیشه‌های اسلامی در مجامع بانوان شده است.

جامعه الزهراء عليها السلام به‌عنوان بزرگ‌ترین مرکز آموزش علوم دینی بانوان در جهان تشیع، باتدبیر شایسته امام عظیم‌الشان رضوان الله تعالى علیه و حمایت‌های رهبر معظم انقلاب اسلامی مدظله‌العالی، ظرفیت بی‌بدیلی در تربیت بانوان عالم، مهذب و زمان‌شناس ایجاد نموده است و آغازگر تبیین اندیشه‌های اسلامی به‌ویژه در عرصه زن و خانواده و تبلیغ و ترویج معارف اسلام ناب محمدی^۶ بوده است.

این مجموعه با دارا بودن قریب به ۴۰ سال تجربه مفید و ارز شمند در عرصه‌های آموزش، پژوهش، فرهنگ و تبلیغ و همچنین تعامل و همکاری با بسیاری از نهادهای حوزوی و دانشگاهی، حضور مؤثری نسبت به پاسخ‌گویی نیازهای نظام اسلامی و جوامع بشری در عرصه‌های ملی و بین‌المللی داشته است.

سنجه‌های عملکردی و اقدامات پیش‌بینی شده در قانون برنامه پنج ساله

هفتم توسعه مرتبط با طرح‌ها:

الف- اهداف کمی سنجه‌های عملکردی ارتقای فرهنگ عمومی و رسانه

هدف کمی در سال	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۵٪	درصد کاهش سرانه مصرف آب، برق و گاز خانگی	ترویج فرهنگ صرفه‌جویی و پرهیز از اسراف

مقدمه

پرداختن به موضوع اصلاح الگوی مصرف در قالب یک حرکت ارزشی، فراگیر و واقع‌نگر و مستمر نیازمند فرهنگ‌سازی، کنترل و ایجاد تحول نسبت به الگوی مصرف در خانواده می‌باشد و این امر مهم نیز از طریق ارتقاء مدیریت داخلی زنان در خانواده ممکن خواهد بود. به همین دلیل طرح اصلاح الگوی مصرف در خانواده می‌تواند مبنای تحقق این حرکت ضروری و ارزشمند قرار گیرد. بی‌شک فرهنگ‌سازی نیازمند آموزش است که البته این آموزش‌ها باید از خانواده و والدین آغاز شود و در مدارس و دانشگاه‌ها و فضای مجازی و رسانه ادامه پیدا کند.

عصر حاضر را «عصر ارتباطات» نامیده‌اند، یعنی در این عصر به دلیل وجود کاربرد و سایل ارتباط جمعی که وسعت، نفوذ و تاثیرات آنها بسیار زیاد است، ارتباطات جمعی شکل نوینی یافته و تحولات جامعه بشری را تحت‌الشعاع قرار داده است. رسانه‌ها به عنوان بخشی از ساختار نوین جامعه و یکی از دستگاه‌های فراگیر و گسترده در دسترس همگانی در تمامی کشورها نقش‌های حساس و مهمی را در زمینه‌های مختلف سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و... ایفا می‌کنند.

با نگاهی به مناسبات جامعه به خوبی می‌توان دریافت که رسانه‌های جمعی و همچنین شبکه‌های اجتماعی نقش مهم و از جهاتی بی‌بدیل در تحولات اجتماعی، شکل‌گیری نگرش‌ها و سبک زندگی، همچنین تامین و تحقق زیرساخت ذهنی- روانی جامعه دارند. با توجه به نقش رسانه که امروزه والد سوم برای کودکان و نوجوانان است. باید از این مهم در نهادینه سازی اصلاح الگوی مصرف استفاده‌ی صحیح کرد.

طرح اصلاح الگوی مصرف با هدف ترویج فرهنگ مصرف بین دانش‌آموزان و خانواده با استفاده از فضای مجازی و رسانه تقدیم حضور می‌گردد.

اهداف

۱. فرصت بهره‌گیری عملی از منابع، امکانات و فرصت‌های موجود در محیط خانواده و رسانه و فضای مجازی در راستای اصلاح الگوی مصرف؛
۲. طراحی تولید محتواها و کتاب‌های کار در عرصه‌ی رسانه بر اساس نیازهای احصاء شده؛
۳. طراحی و اجرای الگوی مطلوب شایستگی‌های اصلاح الگوی مصرف در عرصه رسانه‌ای؛
۴. سامان بخشی و جهت‌دهی خانواده و دانش‌آموزان در عرصه رسانه و فضای مجازی؛
۵. اصلاح الگوی مصرف در عرصه‌ها و موضوعات مختلف در خانواده و راهکارهای برون رفت از آن؛
۶. بهره‌گیری از تأثیر و توانمندی زنان و حضور فرزند خانواده در اصلاح الگوی مصرف؛
۷. تقویت اقتصاد خانواده با اصلاح الگوی مصرف و تأثیر آن بر اقتصاد ملی؛
۸. ایجاد زمینه همکاری مشترک و استفاده از ظرفیت‌های نهادهی و سازمانی؛
۹. ایجاد کارگروهی و اجتماعی در خانواده و مدرسه؛

۱۰. نشان دادن اهمیت به قانون و عمل به وظایف و آگاه سازی از مسئولیت های فردی و پایداری به آنها از بستر خانواده و مدرسه با استفاده از فضای مجازی و رسانه؛
۱۱. ایجاد حس مسئولیت پذیری از طریق عملیات رسانه‌ای و بستر شبکه سازی در خانواده‌ها؛
۱۲. آماده سازی فرد برای ورود مسئولانه به عرصه اجتماع با استفاده از فرهنگ سازی های نوین.

سیاست ها

سیاست های این طرح بنا بر سیاست های کلی ابلاغی حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در رابطه با اصلاح الگوی مصرف است.

۱. اصلاح فرهنگ مصرف فردی و ترویج فرهنگ صرفه جویی و قناعت و مقابله با اسراف و تجمل گرایی؛
۲. آموزش همگانی الگوی مصرف مطلوب؛
۳. صرفه جویی در مصرف انرژی با اعمال راهکار مناسب؛
۴. تشویق و حمایت از طرح ها و خانواده ها و مدارس همگام با این ضابطه؛
۵. بهره گیری از عامل تشویق در اجرای برنامه در رابطه با اجرای ارائه الگوی مصرف؛
۶. تأکید بر هویت و نقش خانواده و رسانه جهت حضور نقش آفرین در ارائه اصلاح الگوی مصرف؛
۷. اهتمام بر شناخت مسائل اصلاح الگوی مصرف و روش حل آن؛
۸. اهتمام برهم افزایی بین خانواده، مدارس. رسانه در شبکه ارتباطی جریان ساز طبق حل مسائل اصلاح الگوی مصرف؛
۹. رعایت اصول علمی و تخصصی مبتنی بر آموزه های دینی، پژوهش و تجربه در تنظیم و ارائه الگوی مصرف در خانواده؛

۱۰. کاربردی و عملی بودن برنامه‌ها با پرهیز از افراط و تفریط در تعیین حدود و مصادیق مصرف در خانواده؛
۱۱. آموزش محوری و توجه به اصل آموزش اعضاء خانواده در برنامه‌های مربوط به اصلاح الگوی مصرف؛
۱۲. پایدار بودن برنامه‌ها و پرهیز از ارائه الگوهای مقطعی؛
۱۳. تبیین الگوی صحیح مصرف در مصادیق مختلف و اصلاح فرهنگ مصرفی حاکم بر جامعه در فضای حقیقی و مجازی.

اقدامات در مدرسه

۱. اطلاع‌رسانی به موقع و مناسب به دانش‌آموزان و اولیاء آنان؛
۲. برگزاری جلسات آموزشی توجیهی برای دانش‌آموزان و اولیاء؛
۳. ثبت‌نام دانش‌آموزان داوطلب برای عضویت در طرح؛
۴. صدور کارت عضویت بابا برقی و مامان برقی برای دانش‌آموزان عضو؛
۵. توزیع جزوات و بروشورهای آموزشی بین دانش‌آموزان و اولیاء آنان؛
۶. شناسایی دانش‌آموزان، اولیاء و همکاران فعال جهت تشویق و تقدیر از آنان و اعطای نشان بابا برقی و مامان برقی به آنان؛
۷. برگزاری آموزش‌های لازم جلب همکاری اولیاء دانش‌آموزان و کارکنان مدرسه برای اجرای مطلوب.

اقدامات در رسانه

۱. شناسای افراد و تشکیل هسته‌های مرکزی متشکل از افراد متخصص؛
۲. شناسایی و جذب استعداد های فعال و خود جوش؛
۳. برگزاری آموزش‌های تخصصی فضای مجازی و رسانه در راستای اصلاح الگوی مصرف؛

۴. رصد و پایش و شناخت نیاز اصلی جامعه، و تعیین بهترین راه برای رسیدن به این هدف؛
۵. تأمین محتوا رسانه‌ای برای اصلاح الگوی مصرف؛
۶. تولید و تبلیغ محصولات رسانه‌ای با توجه به مخاطبین مختلف و مسائل روز.

تولید محتوا در رسانه و فضای مجازی

۱. بررسی مسائل روز رسانه و فضای مجازی در رابطه با اصلاح الگوی مصرف و مصادیق اسراف؛
۲. آشنایی با مباحث سواد رسانه و شناخت فضای ارتباطات جمعی؛
۳. آشنایی مقدماتی با مبحث ادمین‌گری و هدایت شبکه‌های اجتماعی در رابطه با اصلاح الگوی مصرف و مصادیق اسراف؛
۴. کسب دانش کافی در زمینه اصلاح الگوی مصرف و مصادیق اسراف در رسانه و فضای مجازی؛
۵. شناسایی افراد تولیدگر محتوای رسانه‌ای و ارتباط مناسب با آنان؛
۶. شناسایی اساتید تولید محتوای فنی و بهره‌گیری مناسب از دانش آنان.

روش اجرا

۱. فراخوان جذب و شناسایی؛
۲. برگزاری جلسات توجیهی طرح برای دانش‌آموزان و اولیا؛
۳. ارائه آموزش‌های تخصصی؛
۴. ثبت نام و عضوگیری دانش‌آموزان علاقه‌مند؛
۵. صدور کارت عضویت؛
۶. برگزاری جلسات با حضور کارشناسان برق؛
۷. پشتیبانی محتوایی و حمایت‌های لازم از این گروه؛
۸. برگزاری آموزش‌های رسانه‌ای و تولید محتوای رسانه‌ای؛

۹. ارزیابی تولیدات؛
۱۰. ثبت نام در سامانه همیار بابا برقی و مامان برقی؛
۱۱. اهدای جوایز و اعطای کارت بابا برقی و مامان برقی.

راهبردها

۱. هماهنگی و همگرایی در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های کلان کشور نسبت به اصلاح الگوی مصرف و اولویت دادن به مصالح خانواده و مدرسه ناظر به تاثیر والد سوم (فضای مجازی و رسانه) در تربیت جامعه.
۲. توسعه فرهنگ کل نگر، جامعه نگر و آینده نگر در تمام جوانب الگوی مصرف؛
۳. اصلاح نگرش خانواده و مدارس و توانمندسازی آنها براساس اصلاح الگوی مصرف نسبت به مفهوم مصرف، اسراف و پرهیز از تجمل گرایی و مدگرایی افراطی؛
۴. توسعه آگاهی والدین و هدایت و ترغیب آنها جهت اولویت بخشی در اجرای الگوی مصرف در خانواده از بستر رسانه و فضای مجازی؛
۵. توسعه فرهنگ قناعت، ساده زیستی، اعتدال و تعدیل روحیه تنوع طلبی به منظور تقویت امنیت روانی اعضای خانواده و تهیه کتب و منابع و محصولات فرهنگی رسانه ای لازم در این زمینه.

راهکارها

۱. تعیین و تبیین مصادیق اسراف و آموزش شیوه‌های صحیح و مطلوب تاثیرگذار بر شخصیت مسئولیت‌پذیری خانواده؛
۲. انجام عملیات رسانه‌ای جهت آگاهی بخشی از طریق ارتباطات رسانه‌ای نوین؛
۳. تبلیغ و ترویج فرهنگ اصلاح الگوی مصرف؛

۴. توجه به آموزش‌های ارتقاء دانش مدیریت زنان در ا صلاح الگوی م مصرف در خانواده و مدارس و فضای مجازی و رسانه؛
۵. ایجاد تعادل در تبلیغات تجاری و مصرفی رسانه‌ها به منظور جلوگیری از ترویج روحیه مصرف‌زدگی در خانواده‌ها؛
۶. فرهنگ سازی و زمینه سازی ذهنی و فرهنگی برای اقشار مختلف جامعه در فضای حقیقی و مجازی.

قالب رسانه‌ای

۱	مکتوب	گزارش، یادداشت، نشریه
۲	دیجیتالی	موشن گرافی، استاپ‌موشن، کمیک استریپ
۳	تصویری	مصاحبه گفتگو محور، مستند، فیلم کوتاه، کلیپ و ماهنگ
۴	گرافیک	عکس‌نوشته، اینفوگرافیک، پوستر
۵	صوتی	نمایش رادیویی، پادکست صوتی
۶	شفاهی	روایتگری

هدف‌گذاری کمی و بودجه مورد نیاز

مبالغ به میلیون ریال

عنوان فعالیت	واحد سنجش	هدف کمی	هزینه واحد(ریال)	مبلغ (ریال)	توضیحات
سایت و پشتیبانی سایت	مورد در سال	۵۰	۱۰	۵۰۰	ایجاد
		۱۵۰	۱۰	۱,۵۰۰	پشتیبانی
آموزش به دانش‌آموزان و والدین	مورد	۱۰۰۰	۵	۵,۰۰۰	
آموزش به کادر	مورد	۱۰۰	۵۰	۵,۰۰۰	
اطلاع رسانی و تبلیغات	مورد	۵۰	۵	۲۵۰	
نمایش	مورد	۱	۵۰۰	۵۰۰	
سرود	مورد	۱	۵۰۰	۵۰۰	

مبالغ به میلیون ریال

عنوان فعالیت	واحد سنجش	هدف کمی	هزینه واحد(ریال)	مبلغ (ریال)	توضیحات
تولید محتوا	مورد	۱۰۰	۵	۵۰۰	
جوایز	مورد	۲۰۰۰	۱	۲,۰۰۰	
جمع					۱۵,۷۵۰

وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ (هود/ ٨٨)
وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ